

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

et pasale
chiarogor
durek

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării
unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: EduForm - EDUcație Incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)

A2.4. Evaluare și mecanisme /instrumente de monitorizare / evaluare

2.4.1. METODOLOGIA

de monitorizare a formării profesionale continue folosind platforma educațională

Cuprins

Partea I

1. Cadrul general
2. Facilități ale unei platforme de e-Learning pentru predare și învățare

Partea a II-a

1. CRITERII PRIVIND ACTIVITĂȚILE DE FORMARE

- 1.1. Cerințe pentru formatori privind proiectarea materialelor de studio și formularea cerințelor aplicațiilor pentru cursantul pe platforma educațională
- 1.2. Cerințe specifice impuse acestor materiale de studiu ca resurse de învățare
- 1.3. Modalități de realizare a activităților de formare pe platforma educațională
 - a. Sudiul individual accesând contul creat pe platforma educațională
 - b. Învățarea independentă asistată
 - c. Clasa/ Grupa virtuală
 - d. Învățarea prin colaborare în mediul on-line

2.METODOLOGII ALE FORMĂRII PE PLATFORMA EDUCAȚIONALĂ

- 2.1 Dinamica învățării în pregătirea online
- 2.2 Tutoriatul, mentoratul, îndrumarea și moderarea
- 2.3 Referințe pentru definirea unui rol
- 2.4 Tutoriatul sincron și asincron
- 2.5 Tipuri diferite de tutoriat online
- 2.6 Model de roluri ale instructorului în pregătirea online
- 2.7 Competențele instructorului în pregătirea online
 - 2.7.1. *Recomandari psihopedagogice și metodologice:*
 - 2.7.2 Recomandari sociale
 - 2.7.3. Recomandari privind atribuții manageriale
 - 2.7.4 Recomandari privind atribuții tehnice

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CĂRAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MĂEHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *EduForm - Educație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă* (POCU/7316/6/106757)

3. Standarde privind activitatea pe platforma educațională

3.1 Formatorul cu activitate de instructor online

3.2 Principalele sarcini și aptitudini ale formatorului ca instructor de platformă educațională

3.3 Competențe

Partea a III-a

Dispoziții finale

METODOLOGIA

de monitorizare a formării profesionale continue folosind platforma educațională

Partea I

1. Cadrul general

Metodologia de față identifică o serie de referințe care pot fi utilizate în construirea unui fundament necesar în predarea-învățarea-evaluarea (formarea) online, folosind platforma educațională. De regulă, există patru scenarii de pregătire online care sunt analizate din punct de vedere al sistemului relational și al tehnologiei utilizate: studiul individual, studiul individual asistat, studiul într-o clasă/grupă virtuală, studiul în colaborare.

Dobândirea de noi competențe profesionale sau extinderea celor existente pentru cadrele didactice cu niveluri diferite de abilități privind utilizarea calculatorului și a resurselor de internet în procesul de formare pe o platformă educațională comportă o analiză atentă a diferitelor elemente specifice cadrului de studiu, a abilităților dobândite și a celor mai potrivite instrumente de lucru pentru verificarea atingerii acestora ca obiective specifice prin programul de pregătire.

2. Facilități ale unei platforme de e-Learning pentru predare și învățare

Aplicarea tehnologiilor informatice de vârf sau avansate în cadrul platformei de e-Learning a însemnat nu numai o conversie de metode, tehnici, proceduri de derulare a proceselor educaționale, ci și o modificare a modului de gândire și a mentalității cadrelor didactice titulare de discipline deveniți și tutori. Utilizarea tehnologiilor informatice de vârf sau avansate în învățământul la

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CĂRAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MĂHEDINTI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *EduForm - EDUcație Incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă* (POCU/73/6/6/106757)

distanță a permis trecerea de la învățarea prin memorare la învățarea prin aplicare, efectuarea de studii și proiecte, precum și optimizarea întregului proces educațional.

Materialele de studiu destinate cursantului pe platforma de e-Learning sunt asigurate participării la activitățile directe, clasice în sala de clasă și care, ulterior se regăsesc în format electronic pe platforma educațională. Suplimentar, la fiecare modul, fiecare formator poate asigura materiale de studiu multimedia specifice disciplinei și adaptate la grupa de formabili.

Partea a II-a

1. CRITERII PRIVIND ACTIVITĂȚILE DE FORMARE

1.1. Cerințe pentru formatori privind proiectarea materialelor de studio și formularea cerințelor aplicațiilor pentru cursantul pe platforma educațională

Cerințele minime impuse la proiectarea materialelor de studiu pentru cursantul pe platforma educațională sunt:

- să reprezinte sinteze cu accent pe principiile fundamentale din domeniul abordat;
- unitățile de învățare (modulele sau temele) trebuie să aibă dimensiuni în funcție de capacitatea de concentrare a cursantului, pe timpul studiului individual, cu mobilizarea atenției continue a cursantului pe o durată de maximum 2-3 ore;
- aplicațiile practice trebuie să reprezinte soluții adecvate ale problemelor de rezolvat, în funcție de complexitatea acestora;
- materialele de studiu (didactice) trebuie prezentate în forme sugestive.

1.2. Cerințele specifice impuse acestor materiale de studiu ca resurse de învățare:

- să satisfacă obiectivele prevăzute pentru curs (disciplină);
- să conțină rezultatele așteptate și competențele ce vor fi dobândite prin învățarea conținutului materialelor de studiu (conținut divizat în module, lecții și unități de învățare);
- să faciliteze învățarea graduală și structurată;
- să se precizeze timpul mediu de studiu individual pentru fiecare unitate de învățare;
- să conțină subiecte tratate secvențial cu referiri la predecesoare și succesoare;

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
NAȚIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CĂRAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MĂEHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrucțiune Structurală
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *EduForm - Educație Incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă* (POCU/73/6/6/106757)

- să fie folosite procedee diverse de reținere a elementelor esențiale din materialele studiate: concluzii, rezumate, exemple semnificative, desene, tabele, fotografii, secvențe video, animație, enumerări etc.
- să aibă incluse întrebări și teste de autoevaluare;
- să fie incluse instrucțiuni de ajutor pentru cursant în ceea ce privește modul de parcurgere a materialului de studiu;
- să aibă o formă atractivă de prezentare.

Notă:

Chiar dacă sunt prevăzute teme individuale de studiu, ele trebuie să fie incitante, atractive, să reclame dorința de căutare, de explorare, să solicite participări interactive între cursanți, să ofere o motivație; să ofere tot sprijinul necesar; să prevadă activități de monitorizare și de feedback. Prin urmare, tehnologia aleasă trebuie să ofere materiale capabile să îndeplinească toate funcțiile menționate mai sus.

1.3. Modalități de realizare a activităților de formare pe platforma educațională

Activitățile pe platforma educațională trebuie să fie realizate în conformitate cu necesitățile de formare ale cadrelor didactice valorificând toate tipurile diferite de relații ce intervin între “actorii” din sistem și diferitele contexte de studiu care se pot crea. În principiu, aceste modalități sunt: studiul individual, studiul individual asistat, studiul în grupa virtuală, studiul în colaborare.

e. Studiul individual accesând contul creat pe platforma educațională

Activitățile specifice cursantului sunt:

- parcurge suportul de curs și recomandările privind efectuarea aplicațiilor.
- caută noi resurse pentru completarea informațiilor: bibliografia online
- rezolvă aplicațiile care pot fi solicitări de materialele didactice, produse curriculare menite să crească atractivitatea activităților de învățare pentru elevi. Astfel de materiale trebuie să fie “complete” și “consistente” de vreme ce trebuie să îndeplinească funcții variate și diferite.
- Încarcă aplicațiile pe platforma educațională în timpul destinat acestora:
- Rezolvă testul on-line cu itemi din modulul parcurs, respectând perioada și, pentru punctaj validat, încercând să se încadreze în timpul destinat rezolvării acestuia.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MĂHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *EduForm - EDUcație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)*

f. Învățarea independentă asistată

Pentru aplicațiile pe parcurs, fiecare grupă de cursanți beneficiază de sprijinul unui formator cu rol de tutor.

Situații de tutoriat pot fi:

1. în activitatea directă, respectiv la Modulul nr.1 *Tehnologii de prelucrare a Informațiilor, de Comunicație (TIC) și e- Learning în educație*
2. instructorii/formatorii care monitorizează și sprijină cursantul în mod individual pe tot parcursul procesului de învățare.
3. rol de îndrumare pentru pregătirea testului din etapa finală de evaluare

Platforma educațională trebuie să faciliteze comunicarea dintre cursant și tutor prin intermediul poștei electronice, discuțiilor pe forum și a conferințelor de web.

În acest mod, relația online este similară cu cea desfășurată direct între cei implicați, adică este o relație între profesor și student.

g. Clasa/ Grupa virtuală

Cursantul nu este singur în procesul de învățare; el aparține unei grupe / clase virtuale care este "dotată" cu materiale de studiu online și cu asistență tutorială. Chiar și acest scenariu este caracterizat de :

- grupă abordează aceleași teme de studiu și de aplicații;
- fiecare modul are un program fix cu date limită de finalizare a proiectelor, pe parcursul căruia fiecare cursant își poate alege liber ritmul de lucru, își poate utiliza propriile metode de studiu;
- rezolvă aplicațiile în echipă de 2-3 cursanți.

În fiecare caz, existența grupelor de lucru are funcții importante cum ar fi: menținerea motivației și obținerea unui randament optim: membrii grupului pot face sugestii, pot compara soluții sau își pot da sfaturi unii altora.

Tehnologia aleasă trebuie să favorizeze constituirea grupelor și crearea unui sistem relațional prin intermediul e-mail, forum –fir de discuții, baze de date, studiu de caz, chat, un spațiu liber –"a chat room" - destinat creării unor legături personale între membrii grupei.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *EduForm - Educație Incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă* (POCU/73/6/6/106757)

Un astfel de scenariu corespunde modelului tradițional al lecției la clasă: fiecare membru al clasei beneficiaa nu numai de atenția profesorului, ci și de atenția celorlalți membri, cursantul nu învață numai din materiale, ci și de la colegii săi, din greșelile lor.

Grupul astfel constituit este atât o sursă de răspândire a informațiilor, cât și un sprijin.

d. Învățarea prin colaborare în mediul on-line

Contextul este același ca și cel descris mai sus, adică presupune existența unui grup de lucru, dar se schimbă cadrul în care se desfășoară activitatea.

În modelele 1, 2 și 3 "conținuturile" învățării, sunt, în mod obligatoriu, definite dinainte:

- în modelul 1 ele sunt exprimate de materialele de lucru;
- în modelul 2 ele sunt încă aduse la cunoștința de materiale și sunt monitorizate de către un tutor care îl poate ajuta pe student;
- în modelul 3 conținuturile sunt furnizate de materiale și asistate de către formatorul-tutor, iar cursantul se poate baza pe ajutorul celorlalți membri ai grupului.

Spre deosebire de acestea, în scenariul studiului în colaborare, studiul devine rezultatul unei munci colective în care fiecare student devine creatorul/furnizorul conținuturilor științifice. Rolul inițial al materialelor didactice se schimbă, pentru că ceea ce numim "conținutul cursului" nu mai există ca realitate definitivă înainte de începutul activității, ci reprezintă rezultatele ei. Propunerile inițiale legate de curs, însoțite de câteva materiale fundamentale vor fi îmbogățite în timpul derulării unității de studiu online, cu materiale noi create de profesori sau de către studenții însși. Tehnologia aleasă trebuie, chiar mai mult decât în modelul 3, să asigure cadrul optim pentru desfășurarea activităților, adică un spațiu virtual pentru comunicare, cercetare și găsire de noi resurse. Un astfel de scenariu corespunde aceluia al unei clase/grupe care realizează un proiect. El reprezintă unul dintre cadrele/contextele ce corespunde cel mai bine trasaturilor lucrului în rețea: el pune în prim plan rolul educabilului.

2.METODOLOGII ALE FORMĂRII PE PLATFORMA EDUCAȚIONALĂ

2.1 Dinamica învățării în pregătirea online

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE**ISJ CS**INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CĂRAȘ-SEVERIN**ISJ MH**INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MĂHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: EduForm - EDUcație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)

În conformitate cu opinia lui Carl Rogers (1973) fiecare individ manifesta tendința naturală de a acumula cunoștințe, iar studiul este o modalitate de a-si atinge acest scop. Acest fapt sugerează implicare personală, ce se naște dintr-o necesitate interioară și cere un impuls mai mult de natură emoțională decât de natură cognitivă. În această situație, educatorul nu poate fi “profesorul” ci “intermediarul” care creează mediul necesar experienței studiului pentru individul, grupul de indivizi sau pentru clasa care vrea să studieze, ajută cursantul să-și stabilească obiective precise și selectează resursele potrivite astfel încât el/ ea să-și poată îndeplini acele obiective.

În pregătirea cursantului adult apar o serie de probleme ce caracterizează procesul de învățare, de exemplu: necesitatea identificării cunoștințelor și abilităților existente precum și a experienței de studiu, a atitudinii față de studiu (adesea legată de necesitatea reală de a-și ridica calitatea muncii sau de a-și îmbunătăți condițiile de trai) și a motivării (adesea legată de respectul față de propria persoană). Este evident că, în unele scenarii, procesul de învățare ar trebui să fie individualizat și orientat pentru a ghida cursantul într-o anumită direcție, care să-i satisfacă dorințele și necesitățile.

Există situații excepționale în care unii formabili posedă o capacitate extraordinară de autoeducare, iar formatorii-instrucții ar trebui să le ofere suport extern, precum sugestii și ocazii de a face comparații, dacă este cazul. Legat de ideea clasică de sprijin tutorial derivat dintr-o activitate instructivă desfășurată de profesor, adesea studiul este o activitate în care cursantul trebuie să folosească resurse limitate care îi permit să-și extindă potențialul. Se intenționează să se pregătească, pentru fiecare student, o listă bogată și variată de resurse și tehnici de studiu și de aptitudini organizatorice, astfel încât cursantul să poată găsi cele mai potrivite “cărți” de a parcurge etapele procesului de pregătire. Această experiență logică din interiorul comunității virtuale promovează și susține potențialul specific internetului precum și pregătirea mediului și a unui spațiu în care studenții să-și împartă cunoștințele, să le compare și să colaboreze în vederea atingerii obiectivelor propuse. Cercetările în această direcție au jucat un rol central în teoria, care este cunoscută sub denumirea de *constructionism social*. Această teorie definește studiul ca pe un proces activ care se creează mai mult ca rezultat al interacțiunii cu alții decât ca rezultat al studiului individual. În acest caz, participanții devin o comunitate reală care contribuie la parcurgerea unei unități de studiu, schimbă păreri, rezolvă probleme. Astfel sunt implicați toți membrii grupului de studiu și se creează produse rezultate din colaborare. Cadrul în care se desfășoară aceste activități

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MEHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: EduForm - Educație Incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/7316/6/106757)

devine un spațiu real în care participanții interacționează și care conține zone diferite pentru tipuri diferite de comunicare:

- a) prezentarea către participanți (autobiografie profesională și personală),
- b) resurse informaționale (biblioteci de link-uri),
- c) zone de discuții libere (forum web și chat/skype),
- d) descrierea produselor (pagini web),
- e) organizarea de comunicări (calendarul cursului, etc.).

Fiecare comunitate încearcă, mai presus de toate, să-și împartăsească cunoștințele maximizând potențialul fiecărui participant. Această situație este orientată către dezvoltarea capacității de studiu individual a fiecărui participant: pentru a stărnii curiozitatea, pentru a accepta, într-un mod constructiv, feedback-ul asupra performanței, pentru a diagnostica necesitățile individuale de studiu, pentru a formula obiective de studiu potrivite și reale, pentru a identifica resurse materiale necesare parcurgerii variatelor nivele de studiu și pentru a schita un program personal. În consecință, trebuie create condițiile necesare pentru a face ca procesul de învățare să fie accesibil oricărui participant și să fie eliminat orice element care ar putea inhiba procesul de învățare.

O persoană învață într-un mod semnificativ informațiile pe care le percepe și care vor contribui la dobândirea independenței și la păstrarea sau dezvoltarea personalității sale. Această dimensiune a studiului poate, de asemenea, fi văzută ca o *amenințare* (confruntarea cu alții, evaluarea, studiu obligatoriu sub amenințarea pedepsei etc.) Această situație poate stimula studiul atunci când amenințarea este redusă la minimum, iar cursantul percepe avantajele participării într-o activitate de pregătire.

2.2 Tutoriatul, mentoratul, îndrumarea și moderarea

Examinând ariile principale în care se desfășoară procese de instruire (școli, pregătire profesională, universitate, piața muncii) putem ajunge la concluzia că, în practică, nu există o definiție exactă a cuvântului *tutor*. Este adesea identificat ca o alternativă la ideea tradițională de profesor. Uneori, se menționează ideea de mentorat/îndrumare (Zorfass, 1998), ca antonim pentru predare/expunere: unde profesorul tradițional orientează activitatea doar către transmiterea conținutului.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NATIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MEHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: EduForm - EDUcație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)

Mentorul, în vechiul sens al cuvântului, ghidează cursantul în descoperirea progresivă a conținuturilor și, astfel, stimulează acumularea de cunoștințe. Câteodată se folosește termenul instructor, mai elastic decât ceilalți termeni, ce acordă instructorului rolul unui punct de sprijin, în jurul cărui se rotește comunitatea studenților. Instructorul operează prin confruntarea și rezolvarea problemelor în interiorul unui mediu de studiu, favorabil colaborării, mediat și flexibil.

De fapt, există multe diferențe între ideea de mentor și cea de tutor. Prima dintre acestea este spiritul de inițiativă diferit, care motivează cele două portrete. Mentorul operează cu o atitudine pedagogică precisă; mentorul este autonom și joacă un rol activ în sprijinirea cursantului atunci când apar probleme. Tutorele tinde să opereze răspunzând la cereri precise și încercând să treacă neobservat. În sectorul orientat mai mult către partea "activă" a studiului online.

Instructorul este văzut ca un inițiator a unei serii de interacțiuni complexe, care la un nivel simplu promovează colaborarea și dialogul între studenți.

Termenul *moderator* se folosește și pentru a indica (vezi exemplul Salmon 1998) un tutor care își limitează rolul la stimularea interacțiunii de grup între studenții care lucrează pe planuri diferite, dar care construiesc un set de cunoștințe de folosință comună.

Termenul *tutor* apare, de fiecare dată, ca fiind mai complex și mai bogat în semnificații. Collins și Berge (1996) definesc instructorul online ca pe o sumă de trei semnificații ce sunt legate de anumite arii de activitate :

Rolul instructorului	Tipul de activitate de pregătire	Modelul oferit
Expert / preparator	Dobândirea cunoștințelor de conținut	Axat pe instructor
Ghid, mentor, instructor	Dobândirea abilităților de operare	Axat pe student
Mediator, moderator	Obținerea unei modificări de comportament	Axat pe grupul de studenți

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MĂHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării
unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: EduForm - Educație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)

2.3 Referințe pentru definirea unui rol

În prezent, există multe referințe teoretice ce contribuie la definirea rolului pe care îl joacă instructorul. Pe scurt, identificăm cel puțin trei domenii de cercetare care sunt relativ distincte și care, împreună, ajută la conturarea unui cadru pentru definirea rolului tutorelui online:

- didactica de inspirație constructivă,
- modele pentru educarea adulților,
- dezbateri asupra noilor roluri care apar datorită sistemului multi-media și a telecomunicațiilor, cu referire, în special, la animația din comunitatea virtuală.

O referință importantă este conceptul de “*zona de dezvoltare proximală /zone proximei dezvoltări*” la care Vygotskij face referire pentru a indica posibilitatea ca cursantul să acumuleze cunoștințe atunci când primește asistența/sprijinul adecvat. Conceptul de “*esafodaj*” (rețea de sprijin) derivă tot de aici. Esafodajul trimite către o perspectivă constructivă, indicând faptul că cursantul necesită ajutor și sprijin uman, tehnic și organizațional. Așadar, construirea unui esafodaj înseamnă, de fapt, sprijinirea cursantului și crearea condițiilor ca acesta să-și dezvolte aptitudini și competențe utile în scopul atingerii obiectivelor, care sunt priorități ale cursantului. Acest sprijin poate fi introdus la nivele diferite, nu numai la nivel intelectual, dar și la nivel emoțional sau social. Construirea unui esafodaj nu este întotdeauna asociată doar cu imaginea de intermediar a instructorului, în accepția strictă a termenului. Exemplul esafodajului într-un context de “tutoriat” este, de asemenea, discutat din perspectiva necesității medierii între membrii grupului aflați în colaborare și a situațiilor ce apar. Dacă acceptăm conceptul lui Vygotskij și conceptul de “*zona de dezvoltare proximală*”, acțiunile și rolul instructorului sunt definite foarte clar sub forma sprijinului activ ce urmărește să compenseze distanța dintre actualul nivel de dezvoltare a cursantului (care este motivat, din considerente personale, să apeleze la o activitate independentă) și potențialul nivel de dezvoltare ce poate fi atins cu ajutorul unui sprijin de specialitate sau a studenților cu aptitudini mai bine dezvoltate. “Podul” între aceste două nivele ar putea fi mai ușor de trecut dacă cursantul ar folosi un sistem gen esafodaj. Multi autori au luat în discuție această problemă, de exemplu Bruner (Minti actuale, lumi posibile, 1986), sau Collins, Brown și Neumann, care discută problema “învățării cognitive” (1990) și identifică o formă mai complexă de tutoriat. În alte medii tutoriatul online este considerat un element foarte util în sfera educației adulților, reprezentând principalul pion în învățarea electronică. La unii

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: EduForm - Educație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)

autori, cum ar fi: Lewin, Rogers, Maslow și, în mod deosebit, în rapoartele recente se fac trimiteri către această zonă de activitate. În prezent, tutoriatul online este considerat o funcție complexă, care poate fi explicată, în termeni concreți, ca sprijin/îndrumare, ceea ce presupune un climat organizațional favorabil. Este important să subliniem că, într-o comunitate de studiu autentică, tutoriatul ar trebui să fie distributiv. Rezultatul final ar trebui să fie ca fiecare individ să fie instructorul altcuiva – cel puțin până la un punct. Așadar, adevăratul rol al instructorului este acela de a degaja energia necesară pentru a activa sprijinul reciproc în cadrul comunității de studenți și de a stimula spiritul de colaborare care, în schimb, poate contribui la crearea unor atitudini mai deschise printre studenți și îi împinge către dezvoltarea unei gândiri critice.

Instructorul, într-o accepție mai largă decât aceea de “instructor online”, este “unul dintre elementele noii paradigme de pregătire, ale cărui sarcini sunt crearea și cunoașterea modalităților de comunicare în “climatul psihologic” al unui curs, cunoașterea modului în care să evalueze calitățile studenților, asigurarea cantității adecvate de cunoștințe și compensarea absentei fizice a studenților prin interacțiuni virtuale. Problema, în acest moment, este să încercăm să înțelegem cum să adaptăm dinamica instructorului în contextul specific al studiului online și al celei de-a treia generații de învățământ la distanță, mai exact, al utilizării noilor tehnologii. Instructorul online ar trebui să aibă competențe specifice, cum ar fi capacitatea de a descrie și crea contexte specifice de pregătire. În procesul de pregătire online, condus de către un tutor, apar multe situații diferite, iar o analiză a acestor situații poate ajuta la definirea rolului pe care îl are instructorul. În mod tradițional, cînd se ia în discuție problema experienței online, instructorului îi se atribuie rolul de susținător al activității individuale a cursantului sau acela de consultant în crearea strategiilor de studiu pentru fiecare individ, așa cum se întâmplă în prima și a doua generație de învățământ la distanță. În realitate, activitățile instructorului online sunt variate și tind să se schimbe în conformitate cu structura unei unități de studiu sau în conformitate cu un anumit nivel didactic, luând ca exemplu concentrarea diferită a unor cursuri ce sunt orientate către furnizarea de informații, față de aceea a unor cursuri unde accentul cade pe dobândirea de abilități sau pe reflectarea metodologiei.

2.4 Tutoriatul sincron și asincron

Luând în considerare modalitățile specifice de interacțiune online putem distinge două profiluri posibile:

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NATIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MEHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANA

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *EduForm - Educație Incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)*

- un tutor online care operează în timp real prin interacțiuni simultane și intervenții rapide;
- un tutor asincron, ale cărui acțiuni nu sunt imediate și, prin urmare, mai bine planificate.

Este util să se facă referire la un tip de plan cu soluții la unele probleme legate de organizarea “clasei virtuale”.

Această clasificare făcută de unii specialiști nu este utilă, în mod particular, în definirea complexă a profilului instructorului în relație cu expertiza tehnologică cerută de utilizarea unei platforme, datorită tipurilor diferite de interacțiuni și a abilităților diferite de interacțiune cu comunitatea de cursanți, necesară în ambele situații.

Tutoriatul în timp real apare atunci când:	Tutoriatul asincron apare atunci când:
<p>Totii cursanții trebuie să primească o informație în același timp. Este nevoie de un răspuns urgent pentru rezolvarea unor probleme</p> <p>Este important ca ceea ce se spune sau se face în cadrul grupului de studenți să fie înțeles de către toți participanții</p>	<p>Un mesaj sau o intervenție necesită timp de gândire O analiză atentă a sarcinii necesită materiale și resurse speciale. Trebuie să se păstreze o înregistrare a ceea ce faci Este dificil să se organizeze o întâlnire online Cursanților le trebuie un interval de timp diferit pentru a învăța și pentru a consulta materialele și, în acest caz, trebuie respectată diversitatea.</p>

Tutoriatul asincron utilizează o platformă de conferință și instrumente specifice, în timp ce tutoriatul în timp real va trebui să facă față unei tehnologii variate. În prima situație instructorul ar trebui să aibă competențe specifice de comunicare și aptitudini de organizare a echipelor. În cea de-a doua, instructorul va avea nevoie de aptitudini tehnologice. Instructorul, de exemplu, va rezolva problemele legate de stabilirea sesiunilor de chat, luând în considerare abilitățile studenților și ajutându-i să instaleze și să configureze diferite sisteme.

2.5 Tipuri diferite de tutoriat online

Produsele de pregătire inovative ICT indică complexitatea rolului instructorului și determinându-l pe tutor să îndeplinească o serie de sarcini și acordându-i responsabilitatea de a se adapta anumitor aptitudini pe care trebuie să le aibă în conformitate cu aria de expertiză în care el acționează. Pentru a amplifica și mai mult problematica, în funcție de țară, instructorul este văzut

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NATIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MEHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: EduForm - EDUcație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)

ca un intermediar care monitorizează procesul de învățământ (comun celor mai multe state europene) sau, așa cum se întâmplă în cazul învățământului la distanță din zona Catalonia, în Spania, instructorul este expertul în probleme de conținut care ajută cursantul, la distanță.

Fără a lua în considerare unele excepții, în mod obișnuit, instructorul tradițional are multe roluri în cadrul predării clasice în sala de clase, ceea ce este o parte a unei organizații centrale cu trasături tradiționale (studenții cu orar fix, există un echipament cu o serie de facilități gestionate de către școală cu resurse didactice și personale predefinite). Serviciul complet poate fi și planificat prin anticiparea rezultatelor finale, ce pot fi obținute de către un utilizator. În cazul modelului învățământului la distanță, foarte răspândit astăzi, procesul este mai puțin planificat. A fost necesar pentru aceasta ca profesorul să-și reducă rolul didactic și, ca urmare, statutul tradițional.

În cazul educației online diferă șirul de pregătire, de numărul de studenți de eterogenitatea grupului. Rolul instructorului/profesorului/intermediarului în gestionarea instrumentelor didactice trebuie stabilit cu atenție. Instructorul trebuie să aibă următoarele aptitudini: spirit de organizare, conducere și orientare și cunoașterea gradului de familiarizare a participanților cu procesul de învățământ. Acest fapt conduce la un nivel de autonomie al cursantului care poate ajuta, până la un anumit punct, la personalizarea activității de învățare prin alegerea locului, momentului sau a ritmului de studiu, prin concentrarea asupra celor mai interesante probleme care cer un nivel de motivație și o abilitate de a-și stabili cantitatea de informație necesară.

Motivația reiese din necesitățile cursantului iar un tutor abil va fi capabil să folosească acest fapt în scopul orientării lui să se concentreze și să-și direcționeze studiul în scopul atingerii obiectivelor propuse. Abilitatea de a conduce studiul cuiva va ajuta cursantul să înregistreze un progres de-a lungul unității de studiu iar instructorul trebuie să fie capabil de a încuraja și monitoriza acest progres. Astfel, instructorul online, fără a trece cu vederea limitele fiecărei situații de generalitate, ar trebui să fie expert în indentificarea necesităților individuale și influențele contextuale, care nu pot fi controlate și prevăzute, ca elemente ce intervin în procesul de învățământ. În orice caz, o libertate completă față de reguli reprezintă un factor care îmbogățește procesul de învățământ, în care fiecare student își aduce propria experiență și propriile resurse, atât din interiorul cât și din exteriorul cursului, pe care el/ea le parcurge într-o unitate de studiu. Prin prisma noilor practici de pregătire, tutoriatul devine din ce în ce mai important. Acest fapt garantează o continuitate didactică acționând ca o conexiune și o trimitere către multe dintre întrebările puse de

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
NAȚIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CĂRAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MEHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: EduForm - Educație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)

catre studenți. Instructorul este un instructor care combina componentele de organizare/ conducere tehnologica si pedagogica, care, mai degraba, construiesc o experienta decat sa transmita informatii.

- Instructorul va urmări un punct de vedere didactic al utilizatorului, într-un proces de învățământ, cu garanția asigurării asistenței prin coordonarea activității cursantului, atribuindu-i diferite funcții în acest proces.
- Instructorul este asistentul al cărui sarcini sunt de a susține utilizatorul și de a combina informația din sistem cu alte informații extra. Este un punct de referință un colaborator/ intermediar în discutarea problemelor (ce pot apărea) și „un sfătuitor în luarea deciziilor. Rolul tutorelui este de a oferi un ajutor constant, în orice etapă a procesului de învățământ prin video-conferințe, poșta electronică, telefon.
- Instructorul este o resursă ce poate fi utilizată frecvent pentru că el combină competența de pregătire didactică cu cunoștințe solide de IT.
- Instructorul urmărește obiectivele, momentele favorabile și unitățile de studiu care îl avantajează pe student, dacă este posibil, în timp real și interactiv, în scopul reducerii distanței între utilizator și furnizor care poate fi percepută ca factor izolant.

2.6 Model de roluri ale instructorului în pregătirea online

Conform Modelului lui Gilly Salmon (2011, *E-moderating: The key to teaching and learning online* (3rd ed.). New York: Routledge) activitatea de tutoriat online se îmbină cu asistența tehnică. Plecând de la acest principiu, se poate constata cum continuitatea activității facilitează procesul de învățământ la cinci niveluri diferite de activitate în scopul construirii unei dimensiuni sociale a clasei virtuale și al creării încrederii necesare în suportul tehnologic al procesului cognitiv, în vederea creșterii numărului de aptitudini.

Nivel 1: acces și motivație

Suport tehnic: stabilirea sistemului și accesarea

- Ajutor online în vederea rezolvării problemelor de acces
- Valabilitatea ghidului cu toate instrucțiunile

Moderare electronică: primire și încurajare

- În vederea familiarizării cu mediul online .

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
NAȚIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MĂHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: *EduForm - Educație Incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)*

- Explicarea modului în care va funcționa clasa virtuală de-a lungul cursului
- Incurajarea începătorilor pentru a elimina starea de stres
- Primirea individuală a participanților
- Revizuirea periodică a suportului de curs.

Nivel 2: socializarea online

Suport tehnic: trimiterea și primirea de mesaje

- Explicarea trasaturilor unui sistem software în scopul optimizării timpului petrecut online

Moderarea electronică: familiarizarea și realizarea legăturilor între mediile culturale, sociale și de studii

- Realizarea unei prezentări personale și primirea de date similare din partea participanților online.
- Incurajarea participanților să contribuie la discuții și să citească contribuțiile altora.
- Explicarea regulilor de funcționare și a etichetei specifice comunicării online
- Structurarea activității online.

Nivel 3: Schimbul de informații

Suport tehnic: software-ul de identificare și personalizare

- Verificarea achiziționării tuturor aptitudinilor de bază
- Oferirea de informații în ceea ce privește diferențele existente între programele existente.

Moderarea electronică: facilitarea realizării sarcinilor și sprijinul în folosirea materialelor de studiu

- Explicarea dificultăților întâlnite de către participanți
- Oferirea unei strategii de manevră a informației
- Atenționarea participanților să parcurgă protocoalele comunicate

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MEHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive

Denumirea proiectului: EduForm - EDUcație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)

- Oferirea de liste cu resurse electronice care pot facilita discuțiile online

Nivel 4: Dobândirea de cunoștințe

Suport tehnic: realizarea de conferințe

Asigurarea ca fiecare moderator electronic crează mesaje prin realizarea de documente noi.

Moderarea electronică: – procesul de intermediere

Analizarea contribuțiilor individuale, în efortul de sintetizare a mesajelor

- Colaborarea cu alți moderatori în vederea organizării și rezolvării problemelor în interiorul grupurilor.
- Propunerea de întrebări importante solicitându-le participanților să reflecteze și să dea răspunsuri
- Organizarea de conferințe cu termen limită precizat.

Nivel 5: Îmbunătățirea cunoștințelor

Suport tehnic: asigurarea de link-uri în afara conferințelor închise

- Asigurarea condițiilor necesare ca toți participanții să facă față discuției
- Facilitarea schimbului de informații de la un participant la altul

Moderarea electronică: sprijin și răspuns

- Oferirea oportunității de a reflecta asupra studiului online
- Asigurarea de instrumente potrivite pentru monitorizare și evaluare
- Încurajarea participanților prin intermediul celor mai bune dotări tehnice

2.7 Competențele instructorului în pregătirea online

Trebuie dezvoltate multe competențe de natură diferită în scopul garantării succesului tutoriatului online. Există patru arii/domenii distincte: pedagogic, social, organizatoric, tehnic.

Dimensiunea pedagogică

Unul dintre rolurile fundamentale în procesul de tutoriat este abilitatea de a realiza acțiuni cu caracter educațional: instructorul ghidează interacțiunile dintre studenți și utilizează experiența

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MEHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *EduForm - Educație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă* (POCU/73/6/6/106757)

obtinuta in activitatea de pregatire pentru a le orienta atentia asupra conceptelor cheie ale dezbaterii si este capabil sa finalizeze rezultate coerente in cercetare.

Dimensiunea socială

Instructorul actioneaza in vederea realizarii unui mediu sigur si placut cu obiective bine definite in scopul crearii celor mai bune conditii de studiu. Acest fapt implica promovarea interactiunii umane, dezvoltarea coeziunii de grup, pastrarea unitatii grupului si, de asemenea, incurajarea membrilor grupului in vederea muncii in echipa pentru a realiza un obiectiv comun. Aceste sunt aspecte fundamentale de care depinde succesul invatamantului la distanta.

Dimensiunea organizatorică (organizare, procedura, administrare)

Instructorul defineste obiectivele discutiilor, programul de lucru, procedurile si procesul de luare a deciziilor. Realizarea interactiunilor intr-o maniera organizata este unul dintre elementele de baza in obtinerea succesului invatamantului la distanta.

Dimensiunea tehnică

Instructorul trebuie sa se asigure ca toti participantii au increderea si capacitatea de a interactiona cu echipamentul si software-ul utilizate in programul de pregatire. Obiectivul final al acestei activitati este transparenta totala a aspectelor specifice suportului tehnologic. Daca acest obiectiv este atins, cursantul se poate concentra asupra continutului oferit de curs, altfel, cursantul va trebui sa aloce o mare parte in timpul sau familiarizarii cu echipamentul, din cauza lipsei de cunostinte. Acest fapt duce la abandonarea procesului de pregatire de catre student.

2.7.1. Recomandari psihopedagogice și metodologice:

- *Obiective clare.* Studentii trebuie sa inteleaga exact ca invatamantul la distanta nu este timp pierdut.
- *Flexibilitate maxima.* Trebuie urmarita parcurgerea unitatilor de studiu de catre fiecare student printr-o serie de dezbateri. Apoi, studentii sunt indreptati catre obiectivele cursului.
- *Incurajarea participarii.* Se incurajeaza participarea fara ca nimeni sa fie judecat, se asigura oportunitati variate de studiu care pot stimula cursantul sa interactioneze in grupuri de discutie mai mici sau mai mari, se creeaza un parteneriat de studiu chiar in afara grupului si se mentine contactul cu studentii prin posta electronica.

MINISTERUL
DE EDUCAȚIE
ȘI CERCETARE
NAȚIONALĂ

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MĂHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: EduForm - EDUcație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)

- *Comunicare non-autoritară*. În studiul online este bine ca figura autoritară a profesorului să fie înlăturată, atunci când se lucrează cu adulți. De asemenea, este recomandabil să gestioneze tehnici de comunicare non-violentă sau să prevină și să stopeze tendințele către agresivitate verbală.
- *Așteptări realiste*. Instructorul online trebuie să fie mulțumit atunci când macar două sau trei dintre interacțiuni sunt utile și bine structurate.
- Nu se pune accent pe materialele clasice. În scopul atingerii obiectivelor cursului, materialul online ar trebui să fie suficient pentru a acoperi activitățile desfășurate. Pot fi recomandate alte materiale cu condiția specificării faptului că acestea sunt opționale.
- *Promovarea conversațiilor private între cursanți*. Când instructorul identifică persoane care au interese comune, poate facilita comunicarea între aceștia. Această practică permite crearea contextului necesar studiului în colaborare și întărirea motivației pentru studiu.
- *Concentrarea discuțiilor în titluri pe care cursanții au dificultăți de rezolvare*. Instructorul organizează discuții pe diferite teme privitoare la curs și organizează sedințe de brainstorming. Aceasta îi va ajuta pe studenți să înțeleagă informații utile, să se motiveze și să reducă posibilitatea de a depăși termenele limită.
- *Repartizarea de sarcini simple*. Internetul este o sursă perfectă pentru repartizarea de sarcini individuale sau de grup, totuși, dacă aceste sarcini sunt prea complexe nu vor contribui la consolidarea cunoștințelor și vor slăbi motivația studenților.
- *Aducerea la zi a temelor*. Se propun probleme, întrebări și dezbateri legate de situațiile cărora studenții trebuie să le facă față.
- *Solicitarea de contribuții parțiale / de aprofundare*. Se stimulează realizarea unor proiecte care permit studenților să demonstreze calitatea cunoștințelor acumulate. În unele sisteme de învățământ la distanță, studenților li se cere să răspundă la o întrebare sau să-și exprime opinia fără să fi citit contribuțiile celorlalți.
- *Luarea în considerare și evaluarea diferențelor de opinie*. Instructorul trebuie să evalueze cu grijă opiniile care contrastează, cerând explicații care vor aduce dezbaterile către adoptarea unor

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
NAȚIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MĂHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurate
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării
unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *EduForm - Educație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă* (POCU/73/6/6/106757)

puncte de vedere care sa coexiste. Conflictele persistente ar putea afecta grav dezbaterea si schimbul de opinii.

- Invitarea expertilor sa participe la curs. Instructorul invita persoane avizate, in momente cheie, pentru a lua parte la discutii si a-i ajuta pe studenti sa parcurga unitatile de studiu.

2.7.2 Recomandari sociale

Acestea sunt cateva recomandari pentru tutoriatul online in momentul crearii unui cadru social:

- Se accepta in grupuri membri care nu participa. Instructorul verifica daca, in grup, exista « privitori » – persoane care nu participa. Exista persoane care pot invata doar ascultandu-i pe altii si sunt altele care nu invata decat daca sunt implicati activ. In cazul invatamantului la distanta sunt acceptate ambele situatii.
- Se acorda atentie temerilor. Timiditatea sau teama de a nu fi ridicol reduce, adesea, numarul participantilor in discutiile de grup. Trebuie intampinate toate contributiile si trebuie creat un climat de lucru pozitiv.
- Se recomanda evitarea sarcasmului in comunicare si atentie sporita atunci cand se fac glume. Daca nu-i cunoasteti pe studenti foarte bine adoptati un stil de comunicare succint.
- Se incurajeaza prezentarile. Instructorul ar trebui sa-i incurajeze pe studenti sa se prezinte singuri si sa le impartaseasca celorlalti din experientele lor, pentru a construi constiinta unei comunitati.
- Se incurajeaza interactiunea. Participarea si interactiunea pot fi facilitate prin apelul la tehnologia si echipamentul specific pentru a promova interactiunea naturala intre studenti.

Se incurajeaza un tip de discutie familiar si politicos. Se sustine tipul de discutie care incurajeaza interactiunea folosind un sistem de recompense .

Nu trebuie ignorata comunicarea obraznica sau nepoliticoasa. Li se aduce la cunostinta participantilor, in particular, ca discutiile trebuie sa respecte o anumita eticheta.

2.7.3. Recomandari privind atribuii manageriale

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NATIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MEHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: EduForm - EDUcație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)

Din punct de vedere al organizării, trebuie luate în considerare de către tutor următoarele elemente:

- *Stilul comunicării neoficiale.* Tutorele trebuie să decida dacă e cazul să inițieze o comunicare neoficială, dacă acest fapt ajută la îndeplinirea obiectivelor cursului.
- Se distribuie o listă cu numele participanților și cu adresele lor de e-mail.
- Se răspunde imediat la fiecare contribuție.
- Există o responsabilitate administrativă în furnizarea informației. Fluxul de informație este coordonat, în fiecare etapă a activității adică: admitere, asistența acordată studenților și în alte activități administrative. Astfel de îndatoriri sunt adesea neglijate de către tutorii lipsiți de experiență.
- Este nevoie de răbdare. Adesea mesajele sunt de neînțeles. Se răspunde imediat și se încearcă să se acorde sfaturi utile care vor îmbunătăți aspecte importante ale mesajului.
- Se cer opinii în legătură cu meta-comunicarea. În discuțiile de grup apare întotdeauna un subtext care poate crea reticență, senzații de disconfort sau neînțelegeri în interiorul grupului. Instructorul trebuie să-l ajute pe autor să constientizeze acest fenomen de meta-comunicare, astfel încât să se elimine efectele negative.
- Este nevoie de sincronizare continuă. Este dificil să te asiguri că toți studenții acționează la unison de-a lungul unității de studiu. Dacă încep în același timp, este important să se stabilească un moment în care studenții să-și împartăsească rezultatele și apoi să o ia de la capăt împreună.
- Este nevoie de atenție în cazul contribuțiilor excesive ale unor autori. Se verifică dacă contribuțiile oferite sunt legate de materialele didactice existente și dacă nu cumva sunt excesive, astfel încât să facă ca materialul să fie redundant.

3.7.4 Recomandări privind atribuții tehnice

- *Suportul tehnic.* Folosirea sprijinului dat de către tutor sub forma asistenței tehnice în cazul problemelor IT este recomandată dar nu întotdeauna posibilă. Experiența arată că și asistența la telefon sau prin e-mail este foarte utilă. Bineînțeles că instructorul trebuie să cunoască, de la început, nivelul cunoștințelor IT ale cursanților și să se asigure că are destul timp pentru a se pune la dispoziția fiecăruia sau a opera delegări de competențe din rândul cursanților mai avansați.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MEHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: EduForm - EDUcație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)

- *Feedback-ul.* Trebuie avut în vedere feedback-ul studenților și momentul în care ei necesită asistența tehnică.
- Se creează un ghid sau un manual cu instrucțiuni de folosire. Un text de referință pentru cele mai comune probleme va permite studenților să rezolve probleme simple singuri, întărindu-le astfel încrederea în sine și creând posibilitatea ca cursanții să interacționeze cu echipamentul de lucru
- Propunerea unui program de studiu. Cursanții au nevoie de timp pentru a învăța și, în același timp, au nevoie de suport tehnic. Stabilirea sarcinilor în conformitate cu nivelul IT alocă destul timp și pentru perfecționarea cunoștințelor tehnice.
- *Se promovează studiul în colaborare.* Cei neexperimentați sunt încurajați să colaboreze cu aceia care sunt mai experimentați în ceea ce privește lucrul în echipă.
- Lungimea textelor puse în circulație. În timpul sedințelor de grup și al producerii materialelor online, intra în circulație un număr mare de documente. Pentru a ușura accesul la documentele video, acestea nu trebuie să fie prea lungi. Se încurajează împărțirea text în funcție de ariile de discuție și trimiterea lor ca documente atasate.
- *Structura activității.* Planul activităților pe care le desfășoară cursantul trebuie să fie simplu. Cursanții resping structurile prea complexe. Este mai bine să se împartă cursul în module simplificate.

3. Standarde privind activitatea pe platforma educațională

3.1 Formatorul cu activitate de instructor online

Instructorul online conduce activitatea de pregătire online (internet sau intranet – sau echivalentul lui într-o companie). Instructorul este vehiculul principal în procesul de învățământ. Această activitate poartă nume diferite (învățământ la distanță, studiu electronic etc.) și se bazează pe un sistem tehnologic. Sistemul se compune dintr-un server (sau servere care sunt conectate împreună) în care toate programele, care asigură anumite servicii la distanță, sunt instalate (prin internet sau intranet):

- Organizarea participanților,
- Cursul oferă oportunitatea autonomiei studiului prin accesarea materialului disponibil (text, lecții, filme etc) fără intervenția profesorului ;

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MEHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: *EduForm - EDUcație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă* (POCU/73/6/6/106757)

- Cursul asigura asistenta formatorului-instructor la distanta care poate interactiona cu participantii in ceea ce se numeste grupă/clasa virtuala ;
- sistem de teste ;
- un sistem e-mail de comunicare cu cadrele implicate in proces ;
- comunicare sincron (cum ar fi camerele chat, in care participantii fac schimb de mesaje utilizand tastatura),
- comunicarea asincrona ce implica schimbul de mesaje intre membrii unui grup (forum, fir de discuții, grup de stiri) sau trimiterea de circulare (liste prin posta electronica),
- pagini web continand documente (“biblioteci virtuale”), legaturi cu site-uri importante, informatii asupra activitatii didactice, raspunsuri la intrebarile cele mai frecvente etc.,
- controlul si atestarea pregatirii, prin urmarirea progresului fiecarui participant la teste (aceasta este functia de urmarire).

Aceste sisteme la care se face referire prin expresia “platforme educaționale” facilitează învățământul la distanță, crează rețele sociale si tehnologice cunoscute sub numele de “comunitati virtuale de studiu” sau “campusuri virtuale”. In cateva cazuri pregatirea online foloseste un cadru fizic cunoscut ca “puncte de studiu” in care participantii pot gasi echipamentul necesar (computere, internet, materiale didactice etc.) si de asemenea, pot intalni profesori si tutori. Intr-o comunitate de studiu, fie ea pur virtuala sau utilizatoare a unui punct de studiu, instructorul joaca un rol esential.

3.2 Principalele sarcini și aptitudini

Activitatea formatorului ca instructor indeplineste multe *roluri*, cum ar fi: ghid de comunicare si interactiune (spre deosebire de situatiile de la clasa, aceste fenomene nu sunt imediate), organizator al procesului de instruire, facilitator in utilizarea tehnologiei. Aceste trei roluri sunt punct de referinta pentru profesori, studenti si directori de programe.

Asemenea unui *ghid de comunicare*, instructorul participa la activitati didactice (lectii online, video conferinte etc.) prin facilitarea interactiunii intre profesori si participantii, iar aceasta este legata de realizarea contactelor, in mod special in interiorul comunitatii de participantii. Pentru asigurarea contactului instructorul intervine in comunicarea grupului (chat, forum, e-mail),

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CĂRAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MEHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: EduForm - EDUcație incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)

încearca să promoveze comunicarea (prin stimularea și moderarea schimbului de mesaje) și să asigure sistematic informația necesară, evidențiind site-uri, publicații, evenimente care ar putea interesa grupul.

În calitate de *organizator al procesului de instruire*, instructorul conduce și monitorizează cursanții /formabilii. Aceasta implică transmiterea de informații asupra activităților, verificarea unităților didactice, folosind funcția de control și verificare oferită de către platformă, completarea exercițiilor din programul de pregătire, achiziționarea datelor necesare pentru a evalua rezultatele, conducerea organizațiilor interne asupra informațiilor web care pot fi accesate de către oricine (FAQ-uri, biblioteci virtuale, link-uri, etc.).

În calitate de *facilitator în utilizarea tehnologiei*, trebuie să asigure asistența tehnică în ceea ce privește: informații de bază despre utilizarea calculatoarelor, programe de aplicații (video, pagini electronice, etc.), programe de acces la internet (browser, e-mail, etc.) și în funcțiile oferite de platformă. În acest fel instructorul este un liant între participanți și profesori (câteodată și personalul tehnic).

3.3 Competențe

Formatorul /Instructorul pentru pregătirea online trebuie să aibă următoarele competențe: spirit didactic, comunicativ, cunoscător al tehnologiei, dar și posesor al unui nivel ridicat de expertiză și de experiență cu grupurile de formare.

La nivel didactic, el/ea ar trebui să cunoască fundamentele psihologiei învățării (în particular a adulților), care se aplică în organizarea tradițională a clasei (astfel încât să poată fi transferate clasei virtuale). El / ea ar trebui să fie familiari cu noile metode de pregătire (studiu individual, utilizarea ICT-ului în învățare). Este foarte important ca instructorul să poată aplica instrumentele de evaluare a activităților de pregătire (studiu și notare). La nivelul *competențelor de comunicare didactică în mediul on-line*, aceasta comportă adaptări specifice de la stăpânirea fundamentelor comunicării interpersonale și ale dinamicii de grup, în scopul aplicării lor în cazul interacțiunilor online (în mod special în cazul grupurilor: forumuri, chat, etc.). În acest context formatorul-instructor trebuie să adapteze regulile și comportamentul impus, atât implicit cât și explicit.

La nivel tehnologic, el trebuie să dețină cunoștințe temeinice legate de programele office (video, pagini electronice, etc.) și de sistemul de comunicare online precum și despre funcțiile

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NATIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MEHEDINȚI

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020
Axa prioritară: Educație și competențe; Obiectiv specific 6: Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul pre-universitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Denumirea proiectului: EduForm - EDUcație Incluzivă de calitate prin FORMare profesională continuă (POCU/73/6/6/106757)

platformei utilizate în comunitățile virtuale. Se cere și abilitatea de a căuta informații pe Internet cu ajutorul motoarelor de căutare (în mod deosebit să trimită către site-uri oferind parola). Pe scurt, ceea ce se cere, în general, este abilitatea de a comunica rapid și eficient în mediul on-line și alte structuri social-media..

Partea a III-a

Dispoziții finale

Prezenta Metodologie se va aplica pe parcursul activităților la distanță: activități de informare-documentare, forum, fir de discuții, cerere și acordare de feedback, corespondență electronică, precum și a evaluărilor pe parcurs prevăzute cu teste pe calculator, teste generate dintr-o bază de date cu itemi obiectivi.

Monitorizarea dobândirii competențelor de către cadrele didactice participante va fi descrisă prin proceduri distincte, specifice fiecărui program de formare.

FLORENȚA NAON
CSV

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

ISJ CS

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI CĂRAȘ-SEVERIN

ISJ MH

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI MEHEDINȚI